

DE GEVANGENNEMING VAN CARTOUCHE

De politie-overste van Antwerpen en Deswert waren op de bestemde tijd naar de heide gegaan.

Even buiten het dorp ontmoetten ze de uit Mechelen en Antwerpen ontboden krijgslieden.

Zwijgend reden of stapten de Fransen voort.

Deswert wees de weg. De moedige kere! hoopte thans zijn doel te bereiken.

Het was een donkere avond.

— Het weder is ons gunstig, fluisterde de politie-overste.

— Ja, citoyen.

— Hebben de binders sluwe verspieders?

— De laatste tijd is de waakzaamheid op de heide wat verslapt.

— Wat is dat! kreet de overste, half luid...

Aan de kant van de baan verrees een gestalte.

— Het is de bultenaar, zei Deswert.

— Ja, de bult en zijn baas, antwoordde deze zonderling. Ik wachtte u af.

— Welk nieuw? vroeg de overste.

— Goed! Bakelandt is nu op de heide.

— En men heeft niet gezien?

— Mij noch mij bochel, citoyen.

— Hoe sterk zijn de rovers?

— Bakelandt en Guldentop hadden een dertigtal mannen mee.

— En een dertigtal binders, dat maakt zestig, zei Deswert. Wij zijn met ongeveer vijftig.

— Hollah, die rekening is niet juist, zei Pierke.

— Wat bedoelt ge?

— Gij hebt vijftig man...

— Ja...

— Vijftig mannen die naar u luisteren. De binders van Cartouche en die van Bakelandt zijn vijanden, merkte de bultenaar op.

— Gij hebt gelijk, maar zullen ze zich niet verzoenen om de gemeenschappelijke vijand te bevechten, hernam de politie-overste.

— Waarschijnlijk, meende Deswert.

— Neen, citoyen, neen, want Bakelandt is van plan, na zijn vrouw bevrijd te hebben, Cartouche en zijn bende te verraden. Zulks heb ik heel goed afgeluisterd.

— We moeten in elk geval voorzichtig zijn, besloot de overste.

— Vriend, hebt ge geen verspieders gezien? vroeg Deswert.

— Neen, heer, alle rovers zijn op het feest.

— Vooruit dan weer! gebood de aanvoerder.

De veldwachter beefde van spanning.

O! hoe dikwijls had hij hier gedwaald, hopen de roverkapitein onschadelijk te maken.

Zou dit nu slagen?

De kansen stonden opperbest.

Pierke was weer verdwenen.

— Als die bultenaar maar geen verrader is, zei de overste weer wantrouwend.
— Neen, citoyen!
— Maar ge kent hem toch niet.
— Als hij tot de binders behoorde, zou ik hem kennen. Zijn taal ook doet hem kennen als een bewoner van de linkerover der Schelde. Wij mogen het ventje volkomen vertrouwen.

In de diepste stilte trokken de Fransen door de bossen, die langs de heldezoom stonden.

Deswert speurde naar alle kanten en hield het gewapend pistool in de vuist. Na een wijle zag hij de bultenaar weer.

De zonderling dook van achter een struik.

— Ge zijt dicht bij de tent, waar het feest gevierd wordt, zei hij snel.

— Ik weet het...

— Ja, doch ge weet niet, dat Bakelandt en Guldentop juist bezig zijn hun mannen rond de barak te scharen. Nu ook moet gij handelen.

Deswert verhaalde gejaagd aan de overste, wat Pierke hem meegedeeld had.

— Dan is het nu onze beurt, zei de aanvoerder. Dat ieder zijn wapen gereed houde. Wij ook omsingelen de tent. Ofschoon het verkieslijker is, de rovers levend te grijpen, moet ge niet te zacht zijn. Zij zullen geen sommaties doen, maar onmiddellijk schieten of hun mes gebruiken. Uw leven heeft meer waarde dan het hunne, mannen! Vooruit nu, in naam van de Republiek; houdt u kloek!

Deswert was weder de eerste.

Plots stormden de mannen uit het woud.

— 't Gerecht... soldaten! tierden Bakelandt's en Guldentop's rovers, en hevig verschrikt sloegen ze op de vlucht.

Schoten knalden...

Bakelandt was een fijne, die onmiddellijk uit de minste omstandigheid zijn voordeel wist te trekken.

Hij had met een oogopslag de toestand overzien.

Langs de ene zijde de ongehoorzame bende van de Pijpelheide, langs de andere zijde de mannen van het gerecht.

Er viel niet te aarzelen.

Hij wist dat de binders, om eigen levensbehoud, iedereen onder de voet zouden lopen en als verdwaalde honden elders veiligheid zouden zoeken.

Langs deze kant was dus geen gevaar te duchten.

Maar langs de andere zijde stonden de Fransen, de mannen die zich nooit lieten afschrikken, die er zouden op losstormen en schieten en moorden.

Het was langs daar dat men al de krachten moest aanwenden.

En hij aarzelde niet meer.

— Mannen! riep Bakelandt, spaart hun leven niet! — Schiet er op! Want hier gaat het oog om oog, tand om tand!... Slaat er u doorheen... Weg uit dit vervloekte land waar er niets dan onheil ons wachtte... Vooruit... Vooruit!

En opnieuw vuurde hij zijn pistool af en hierin werd hij gevolgd door zijn mannen.

Een grote man stond voor de kapitein uit het Vrijbos.

— Sta! beval deze.

Hij kruiste de bajonnet.

BAKELANDT

DE
VERLOREN
BIZARR

Bakelandt zag op zijn borst het moordend staal gericht.

Het was het einde.

Maar zou men zulks werkelijk doen dan kende men de moedige, wrede kapitein niet.

Onvervaard had hij de bajonet gegrepen en rukte deze van zijn borst weg.

— Hier, mannen, schiet hem dood! tierde de kapitein.

Een schot weerklonk op nog geen meter afstand.

De man die de bajonet gekruist hield zakte neder.

— Vooruit, kapitein! herhaalde op zijn beurt thans een stem.

— Zijt gij het, Vuureter?

— Ja, kapitein.

— Ge hebt me het leven gered.

— We zijn kwijt, kapitein. Ik was u eenmaal ongehoorzaam.

— Ik zal het u vergelden, Vuureter!

— Niet nodig, kapitein, een voor allen...

— Allen voor een! antwoordde Bakelandt.

En nieuwe vuurschoten weerklonken.

Het gerucht was oorverdovend, de verwarring onbeschrijfelijk.

De Fransen hielden dapper stand.

Maar de mannen van Bakelandt gaven niet af.

— Cartouche is binnen? riep Deswert. Hem vooral moeten we hebben, of onze tocht is geheel mislukt! Vooruit, naar de tent.

— En Bakelandt vlucht juist voor de deur weg zei Pierke. Hij verdwijnt al in 't bos.

— Hierheen, manner! hernam Deswert, Cartouche is binnen... gevangen in de val!

De kapitein der Pypelheide begreep dat hij verloren was.

Brullend als een wild dier, dat geen uitweg meer ziet, stormde hij naar de deur, en loste zijn geweer in de richting van Deswert.

Maar zijn kogel miste...

Deswert wierp zich onbevreesd op de rover en riep:

— Eindelijk heb ik u, Cartouche!

— Nog niet! kreet de bandiet, en hij wilde zijn mes trekken.

Maar enige Fransen schoten de veldwachter ter hulp.

Cartouche was gevangen.

Hij wong zich, sloeg verwoed met de armen, schopte, trachtte te bijten, kortom verweerde zich als een wild dier, roepend « Ha, ho, hoe! »

Kate werd door een jongeling meegeleid. In haar redder herkende ze haar zoon.

— André! riep ze, André, gij hier!

— Ja, moeder...

— Gij waart bij die vervloekte Fransen, bij onze vijanden...

— Om u te redden, kwam ik, moeder.

— Gij zijt een lafaard...

— Heb ik dan laf gehandeld, moeder?

— Ja, laf, ellendig laf... Uw plaats was bij de binders... Hebt gij het « ha, ho, hoe » van onze kapitein niet gehoord?

- Ja, moeder, Cartouche is gevangen.
- En gij liet hem gevangen nemen!
- Maar natuurlijk, moeder! Verwacht gij iets anders van mij?
- Cartouche zal sterven!
- Sterven zal hij, moeder, en hij heeft de dood verdiend. Zijn dood zal een geluk zijn voor het land... voor dit arm volk!
- Weet ge wien ge hielpt overleveren? Weet ge het André? Neen, ge weet het niet...
- Wat bedoelt ge moeder?
- Cartouche is uw broeder!
- Louise's man sidderde.
- Mijn broeder, herhaalde hij als verdwaasd.
- Ja, uw broeder...
- Onmogelijk, moeder!
- Uw broeder zeg ik, uw broeder!
- Zijt gij dan Cartouche's moeder?
- Neen... maar ik huwde zijn vader. Cartouche is de onwettige zoon van Verbinnen, uw vader ook.
- Dan is hij mijn halfbroeder...
- Ge hadt dezelfde vader!
- Moeder, Cartouche is voor mij een schurk!
- 't Zelfde bloed vloeit door uw aderen.
- Hij is een schurk en hij verdient zijn straf. Ik wil hem niet erkennen.
- Een schurk die door de banden van het bloed toch aan u blijft gehecht.
- Ik herhaal het ook, moeder, dat ik alle banden met Mathijs verbreken wil... Ik ken hem niet!... Hij is niet van mijn familie!... Hij is een buiten de wet gestelde... Ik kan er niets aan doen!... Aan mij ligt de schuld niet...
- Gij zult voor hem doen wat ge voor uw broeder moet doen, André!... Bloed mag zich nooit verloochenen!... Gij moogt u niet onwaardig tonen van uw vader en van uw moeder!... Gij moogt niet slechter zijn dan de gendarmen.
- Moeder, ik ben niet slecht!... Ik heb u mijn oordeel in deze zaak doen kennen!... Ik mag niets voor Mathijs en ik zal voor hem ook de hand tot redding niet uitsteken.
- Maar ik wel... ik wel... hij was de zoon van mijn man. Ik wil naar hem heen!
- Moeder!
- Laat mij gaan, laat mij los, André! Ik wil zijn gevangenschap delen. Hoor, hij roept weer. Ha, ho, hoe! Hij roept ook mij. Laat me los. André, ik wil naar hem heen!
- Neen, moeder!
- Zult ge me los laten! Ha, ho, hoe! Ik zal antwoorden.
- Moeder, volg mij! Moeder, bekeer u!
- Ik wil met Cartouche sterven... laat mij gaan. Ik ben de moeder der bende...
- En de vrouw wrong zich om los te geraken.
- Moeder, ga met mij, ge zult een rustig leven hebben.
- Ik wil geen rustig leven leiden... ik ben de moeder der bende, ik wil bij

Jean

HÉRO LERMAN

GAILLARD

LE HUSSARD PERDU

ILLUSTRATION DE GAILLARD

Cartouche zijn! Laat me dan toch gaan, lafaard, verrader, gij, die uw eigen broeder aan uw vijanden overlevert. Want de politiehonden zijn ook uw vijanden. Hebben ze niet uw eigen vader neergeschoten? Ik zie hem nog de arme Verbinnen, hij was gewond, maar sprong nog naar de gendarmen toe... hij kreeg weer een kogel, stortte neer, poogde zich op te richten, maar kon niet meer! Hij stierf... en gij, zijn zoon, gij heult met de vijand.

— Neen, moeder, maar ik walgde van dit leven. O! ga toch met mij mede, bekeer u., moeder...

— Ik wil niet, ik moet bij Cartouche zijn.

André kon zijn moeder niet meer in bedwang houden. De oude snelde huilend heen. De zoon volgde haar.

..

Cartouche werd stevig op een paard gebonden. De andere binders wilden wel lopen.

De politie-overste zag Doremans, die vlug uit de tent gekomen was.

— Gij hier, citoyen-commissaris? zei hij.

— Ja, ik was naar de heide gegaan om de rover te grijpen, maar helaas voor de overmacht moest ik bezwijken.

— En de binders nodigden u op 't feest?

— Ze dwongen mij hun braspartij bij te wonen.

— Ah, zo!

— Maar wie zijt gij?

— De politieoverste van Antwerpen.

— Ha! Maar hier zijn wij op 't gebied vaan Heist-op-den-Berg, en dus zal ik 't bevel voeren.

— Nu alle gevaar voorbij is, bromde Deswert.

— Zegt gij wat, veldwachter? vroeg Doremans.

— Ja, citoyen-commissaris, ik zei, dat 't tijd wordt heen te gaan, want we moeten onze gevangenen nu ook houden.

— Wij vragen uw oordeel niet.

— Maar ik vraag het wel, hernam de politieoverste... en citoyen-commissaris, ik zal het bevel verder voeren.

— Gij gaat buiten uw recht.

— Straks zal ik u een stuk tonen, dat u van het tegendeel overtuigen moet.

— Veldwachter, moeten we nog langer hier blijven, wat denkt ge? vervolgde hij tot Deswert.

— De kapitein en de voornaamste binders zijn in onze macht.

— Maar die Bakelandt?

— Kunnen we niet meer achterhalen.

— Naar Mechelen dan! Onze vangst is goed.

Weldra was alles verlaten.

Maar toen kwam Kate en ze kermde en huilde.

— Hij is weg... Cartouche en de binders zijn weg! Maar ik wil naar hem heen!

André was daar ook.

— Moeder! smeekte hij.

— Ik wil bij de bende zijn, ik ben haar moeder.

André trachtte verder de oude te stillen, maar er was geen doen aan. Zij ging te werk als een bezetene, als een wilde en een krankzinnige...

Nochtans wilde hij haar met geweld van de plaats sleuren maar zij beet en klopte hem en hij moest lossen, want zij bezat zulke kracht waartegen hij niet bestand was.

— Weg, hellehond! schreeuwde zij hem opnieuw toe... Het bloed uws broeders kleeft op uw handen, uw hart en uw ziel zijn er mede besmeurd!... Ik haat en veracht u, ik spuw u in het gelaat, ellendige, moordenaar! moordenaar! moordenaar!...

En weer rende ze weg. André verloor haar spoor, maar de volgende morgen vond hij 't lijk zijner moeder, 't lijk van de moeder der bende op de heide!

Hij liet Kate begraven te Heist en keerde droevig en somber naar Antwerpen terug.

De binders waren te Mechelen in de gevangenis en werden er scherp bewaakt.

Cartouche's rijk was uit.

BAKELANDT VERLIEST VELD

Bakelandt had Vlaanderen bereikt.

De roverbaas was niet zeer gerust.

— Wij moeten verhuizen, zei hij tot Simpelaere, nog altijd zijn meest vertrouwde vriend. Cartouche kan te veel van ons vertellen, en 't gerecht van Antwerpen heeft natuurlijk betrekking met dat van Brugge. En op enige mannen der bende moeten we bijzonder letten.

— Ge denkt aan Pé Bruneel!

— Aan Pé, de Schout, ja.

— Wantrouwt ge hem?

— Ja. Hij verhinderde mij te Passendaele die boer te folteren en daardoor berokkende hij ons grote schade, want er was daar nog veel geld. En een kerel die zoiets durft doen, kunnen we niet meer gebruiken.

De Schout moet verdwijnen.

— Aha en dat moet ik doen, antwoorde de ander. Maar Bruneel is een gevaarlijke kerel, die goed zijn man staat.

— Luister, ik zal zonder omwegen spreken. Doe een wandeling met Bruneel, stoot hem onverwachts neer, laat zijn lijk tussen de struiken liggen en we zijn van de verwaande snoever voor eeuwig verlost.

Simpelaere dacht na.

— Welnu? vroeg Bakelandt.

— 't Is gevaarlijk! Zo hij iets bemerkt, ben ik er aan. Pé is sterker dan ik.

— Maar ge zijt rap genoeg. Wenst ge de ondergang der bende?

— Waarachtig, neen.

— Welnu, dan moet de Schout weg. Hij wordt gevaarlijk. Hij zal zich een aanhang maken. Gij en ik zijn de eerste slachtoffers en Bruneel wordt kapitein.

— Een droevig vooruitzicht.

— Een plan dat we moeten verijdelen, Simpelaere; ik reken op u. Zo ik

THE GREAT BRITISH EMERALD
J. L. GARDNER
1888
HARVEY AND CO. LTD.
LONDON

JAN VAN CONTICH
JOHAN VERDIJCK

DE BENDE VAN
BAKELANDT

Deel II

ANTWERPEN
UITGEVERSFIRMA L. OPDEBEEK
1955